

Προβληματικές επίσης θεωρούνται με αύξουσα δυναμική και οι σχέσεις των ΗΠΑ με την Ε. Ένωση. Η αμερικανική ηγεσία θεωρεί πως η συμπεριφορά της Γερμανίας είναι άκρως ιδιοτελής και αντισυμμαχική. Πίσω από τις αδυναμίες των λιγότερο ευρωπαϊκών χωρών κυρίως του Νότου, υπάρχει ένα χαμηλής ισοτιμίας ενιαίο νόμισμα που βοηθάει σε υπέρθετικό βαθμό την γερμανική οικονομία να αυξάνει τα εμπορικά της πλεονάσματα αλλά και να συγκεντρώνει στις χρηματοοικονομικές της δομές μεγάλους όγκους διεθνών κεφαλαίων. Με την ταυτόχρονη διατήρηση χαμηλών επιπέδων αμοιβών εργασίας και πάντως πολύ κάτω από την μέση παραγωγικότητα των γερμανών εργαζομένων η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και οι μεγάλες επιχειρήσεις επενδύουν στο εξωτερικό εξασφαλίζοντας τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα τους.

Η κατάσταση αυτή για την αμερικανική διοίκηση αλλά και για πολλές ακόμα κυβερνητικές διοικήσεις της Δύσης θεωρείται απαράδεκτη και καλούν επισταμένως τη Γερμανία να αλλάξει πολιτική και να ενισχύσει την αγοραστική δύναμη των πολιτών της ώστε να αυξηθεί το διεθνές εμπόριο και να διαχυθεί προς όλες τις κατευθύνσεις η ευημερία της οικονομικής ανάπτυξης.

Δυστυχώς η ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Γερμανίας δεν φαίνεται πως είναι σε θέση να ανταποκριθεί θετικά στις εκκλήσεις αυτές και να αλλάξει δημοσιονομική πολιτική ενισχύοντας τους παράγοντες που ευνοούν τη ζήτηση. Επιπρόσθετα η Γερμανία φαίνεται πως για πολλά χρόνια και πάντως για ολόκληρη την τελευταία δεκαετία χρησιμοποιεί τις ευρωπαϊκές δομές και θεσμούς για να ελέγχει τους προσανατολισμούς των ευρωπαϊκών κρατών μελών και τα πολιτικά τους συστήματα. Με άλλα λόγια το γερμανόφιλο μπλόκ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να είναι εξουσιοδοτημένο πολιτικά από κανέναν δια μέσω των μηχανισμών οικονομικής πολιτικής και στο όνομα της ελεύθερης και ενιαίας αγοράς ασκεί πολιτική κυριαρχικού ελέγχου που σαφώς διχάζει και διευρύνει τις ενδοευρωπαϊκές ανισότητες.

Με τη πάροδο του χρόνου οι αρχικές προθέσεις του γερμανικού μπλόκ έχουν μετατραπεί σε κυρίαρχες πολιτικές. Αυτό όπως είναι φυσικό βρίσκεται έξω από τους στόχους της ευρωπαϊκής Ένωσης και επίσης έξω από το πολιτικό όραμα των δημιουργών της Ενιαίας Ευρώπης ακόμα και των πιο πρόσφατων ηγετών της γερμανικής πολιτικής όπως του Χ. Σμίτ.

Τα κράτη μέλη της νότιας Ε. Ένωσης ασφαλώς και αντιλαμβάνονται τις άρητες διαδικασίες που εξελίσσονται προς όφελος του βόρειου ευρωπαϊκού τομέα αλλά δεν έχουν τα πολιτικά ούτε και τα οικονομικά εργαλεία αντίδρασης. Στην καλύτερη περίπτωση εκείνο που συμπεριλαμβάνουν στην πολιτική τους είναι οι εκκλήσεις προς την καγκελάριο της Γερμανίας να ρίξει την εύνοια της προς το μέρος τους. Ακόμα και πρώϊμοι αντίπαλοι της όπως ο κ. Τσίπρας μετατρέπονται σε ύστεροι οπαδοί της βλέποντας πως όλα σχεδόν τα κλειδιά βρίσκονται στα χέρια της.

Τα κράτη μέλη της ανατολικής Ε. Ένωσης όμως είναι περισσότερο αποφασισμένα. Ακόμα και η Αυστρία η οποία επιδιώκει την περιφερειακή επιρροή πάνω τους, οραματιζόμενη την παλιά δόξα της αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας, εναντιώνεται στην διχαστική πολιτική του γερμανόφιλου μπλόκ και ιδιαίτερα στο φλέγον ζήτημα των μεταναστευτικών ροών. Οι ανατολικές ευρωπαϊκές χώρες της Ένωσης που συνιστούν τη λεγόμενη νέα Ευρώπη αισθάνονται περισσότερο ασφαλείς όταν στρέφονται προς την Ουάσιγκτον παρά προς τις Βρυξέλλες.

Η παλέτα συνεπώς των θεμάτων που αντιμετωπίζει η Ε. Ένωση αυτήν την περίοδο, δηλαδή από την έναρξη του νέου αιώνα, την έχει τεμαχίσει σε τρία κομμάτια. Το γερμανόφιλο, το νότιο μεσογειακό και το ανατολικό ευρωπαϊκό. Φυσικά τα δύο τελευταία δεν έχουν καμία ισχύ εντός της Ένωσης παρά μόνο αριθμητικά ονομαστική. Το κυρίαρχο ρόλο των κατέχει

για τον εαυτό του το γερμανόφιλο μπλόκ.

Βλέποντας αυτή την κατάσταση το Η.Β., και κυρίως την κεφαλαιακή και εμπορευματική συγκέντρωση των πόρων στη Γερμανία, αποφάσισε να διαρρήξει τις σχέσεις / δεσμά του με την Ε. Ένωση. Σταθερός υπερασπιστής αυτής της πρωτοβουλίας τέθηκε η αμερικανική διοίκηση του Τράμπ, η οποία επιθυμεί να μεταβάλλει τις κατευθύνσεις στις παγκόσμιες κεφαλαιακές ροές.

Και όχι μόνο αυτό. Πρόσφατα έγινε γνωστό ότι με πρωτοβουλία της Μ. Βρετανίας θα σχηματιστεί ένα στρατιωτικό σώμα στο οποίο θα συμμετέχουν εκτός από την ίδια, η Κύπρος, η Μάλτα, και η Δανία, και με την υποστήριξη φυσικά των ΗΠΑ. Είναι πλέον ολοφάνερο πως η Μ. Βρετανία δεν θα μείνει ουδέτερος παρατηρητής στα ευρωπαϊκά δρώμενα. Επιχειρεί να διαχειριστεί η ίδια τις διαδικασίες σχηματισμού ενός δεύτερου ευρωπαϊκού μπλόκ στο οποίο μέλλεται να συμμετέχουν χώρες όπως η Δανία, η Νορβηγία, η Κύπρος, η Μάλτα, και ενδεχομένως οι χώρες την νέας Ευρώπης (Βιζενγκραντ), μία δυτικότερη κεμαλική Τουρκία, και άλλες, που διαθέτουν ορυκτό και φυσικό πλούτο, κάτω από την ενεργό υποστήριξη των ΗΠΑ που με τον τρόπο αυτό θα απαλλαγεί από την οικονομική απειλή της Γερμανίας. Ο νέος αυτός νότιος άξονας της Ευρώπης θα εκτείνεται έως την Μ. Ανατολή και την β. Αφρική, με την συμμετοχή του Ισραήλ, και της Αιγύπτου. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι στο εξής κάθε αποσχιστική τάση χωρών και περιοχών της Ε. Ένωσης θα βρίσκει πρόθυμη ενθάρρυνση από το Η.Β και την διοίκηση του Ντ. Τράμπ.

Κατά συνέπεια η Ε. Ένωση και τα όργανα της καλούνται επειγόντως να ξανασχεδιάσουν τις πολιτικές τους και κυρίως την πολιτική που αφορά στις οικονομικές εξελίξεις. Το ενιαίο νόμισμα, το πιστωτικό σύστημα, τα δημοσιονομικά, τις συγκεντρώσεις κεφαλαίων, το μεταναστευτικό, το κοινωνικό κράτος, κλπ. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια εφησυχασμού. Το πρόβλημα όμως που τίθεται είναι ότι όσο και αν είναι αναγνωρισμένο αυτό το χαίνον κενό, της ενιαίας δηλαδή και πιο δίκαιης πολιτικής διασποράς των οφελειών, οι ευρωπαίοι δεν είναι σε θέση να το λύσουν. Και τούτο γιατί οι γνώμες είναι πολλές, τα συμφέροντα περισσότερα και οι εθνικές στρατηγικές των μεγάλων δυνάμεων δεν φαίνεται πως μπορεί να συγκλίνουν σε στρατηγικά ζητήματα παρά μόνο σε τακτικά και επίκαιρα. Ένα επί πλέον σοβαρό ζήτημα είναι το γεγονός ότι η Ε. Ένωση δεν διαθέτει φυσικούς ενεργειακούς

Αλλαγές στα γεωπολιτικά σύνορα

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Πέμπτη, 21 Δεκέμβριος 2017 19:27 - Τελευταία Ενημέρωση Πέμπτη, 21 Δεκέμβριος 2017 20:04

πόρους. Συγκριτικά με τον νέο πόλο που πάει να σχηματιστεί, και ο οποίος κατέχει άφθονους πόρους του είδους, -Νορβηγία, Η.Β, βόρειος θυάλασσα,, νοτιοανατολικός τομέας της Μεσογείου, κλπ, - η βόρεια ευρωπαϊκή Ένωση υπολοίπεται σημαντικά και σοβαρά.

Η Ε. Ένωση επίσης καλείται να αντιμετωπίσει και τα κενά ασφάλειας και άμυνας που βιώνει κατά κόρον. Η δημιουργία ένοπλων ευρωπαϊκών δυνάμεων είναι κάτι που ούτε καν βρίσκεται στην σχετική ατζέντα μετά από αλλεπάλληλες αποτυχημένες προσπάθειες να ενταχθεί σ' αυτήν. Έτσι αφήνεται παθητικά στην ηγεμονία της προστασίας των ΗΠΑ σε ενδεχόμενες πυραυλικές βαλιστικές επιθέσεις. Οι δεκαετίες περνούν και η Ε. Ένωση δεν φαίνεται πως είναι σε θέση να δώσει λύσεις σε κανένα από τα μείζονα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Ούτε σ' αυτό της αμυντικής της προστασίας, ούτε στο ζήτημα της τεχνολογίας στο οποίο είναι τραγικά καθυστερημένη, ούτε στο ζήτημα της ανασχεδίασης της μακροοικονομικής της πολιτικής αλλά ούτε αλίμονο και σ' αυτό των εξωτερικών και διεθνών σχέσεων. Με άλλα λόγια δεν έχει ακόμα καταφέρει να συστήσει μία πλήρη πολιτική και οικονομική οντότητα με διεθνή βαρύτητα που θα μπορεί να εμπνέει ασφάλεια στους λαούς της και να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις των καιρών.

Βρισκόμαστε ακόμα στη φάση του σχηματισμού των διαδικασιών δημιουργίας ενός νέου ευρωπαϊκού πόλου. Δεν είναι καθόλου γνωστό αν οι διαδικασίες θα ολοκληρωθούν και θα καρποφορήσουν. Ο νότιος ευρωπαϊκός αγγλοσαξονικός άξονας είναι πολύ πιθανό να ενισχυθεί και να ολοκληρωθεί πολιτικά όσο οι αδυναμίες, οι αντιφάσεις και οι συγκρούσεις εντός της Ε. Ένωσης θα οξύνονται. Είναι επίσης πιθανό αν και σε μικρότερο βαθμό να συμβεί και το αντίθετο.

Εκείνο ωστόσο που έχει μεγάλη σημασία και μεγαλύτερη σπουδαιότητα για μας τους Έλληνες είναι

το ερώτημα τι ακριβώς θα πράξει η Ελλάδα. Ποιος θα είναι με άλλα λόγια ο στρατηγικός προσανατολισμός της χώρας. Αν είχαμε δώσει απαντήσεις στο ερώτημα αυτό θα ήταν ευκολότερο να αντιμετωπίσουμε την ευρωπαϊκή δεσποτεία για την αντιμετώπιση της κρίσης. Αλλά επειδή τα ζητήματα αυτά απαιτούν και πολιτικούς υψηλού αναστήματος, γιατί θεωρούνται στρατηγικά και κομβικά, είναι μάλλον μάταιο να καλλιεργούνται προσδοκίες. Θα σημειώσω μόνο σ' αυτό το άρθρο πως οι πολιτικοί μας, έστω και αυτού του επιπέδου, μπορούν να συγκεντρώνουν στοιχεία και να μελετούν τις εξελίξεις προκειμένου να χαράξουν μία εθνική επιλογή για το μέλλον. Μία επιλογή τα χαρακτηριστικά της οποίας δεν μπορεί να είναι άλλα από: α) την πολυδιάστατη δράση, β) την ιστορικότητα των διεθνών συμμαχιών και γ) την γεωπολιτική και γεωγραφική θέση της χώρας.

Θυμίζω πως ιστορικά οι δρόμοι της θάλασσας που ένωναν την ανατολή με τη δύση ελέγχονταν από τους βρετανούς, οι χερσαίοι δρόμοι του μεταξίου από τους κινέζους και πιο πρόσφατα οι δρόμοι του αέρος από τους αμερικανούς. Αν επικρατήσει το γεωπολιτικό σενάριο της ανασύστασης και της μεταβολής των γεωπολιτικών συσχετισμών δεν είναι και πολύ δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος που είναι χρησιμότερο να ενταχθεί η πρώτη ναυτιλιακή δύναμη του κόσμου.

Θάνος Κουρματζής